

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2007. február 27.)****Ciprus 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról**

(2007/C 71/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

1. 2007. február 27-én a Tanács megvizsgálta Ciprus 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
2. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2006-os 3,7 %-ról átlagosan 4,1 %-ra nő a fennmaradó programidőszak alatt. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében úgy tűnik, hogy a forgatókönyv megalapozott növekedési feltételezéseken alapul. A program inflációs előrejelzése is valószínűnek tűnik.
3. A Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2006-ban éppen a GDP 2 %-a alatt marad, a konvergenciaprogram előző változatában foglalt céloknak megfelelően. Az előző aktualizált programban előre jelzettől alacsonyabb – 2,4 %-os helyett 3,7 %-os – reál-GDP-növekedés miatt a teljes kiadást a tervezettnél magasabbra becsülik, a becslések szerint ugyanakkor ezt ellensúlyozni fogja a teljes bevétel magasabb szintje.
4. A 2005. évi túlzott hiány korrekciója után és azt követően, hogy a túlzott hiány esetén követendő eljárást 2006 júliusában megszüntették, a program folytatni kívánja az államháztartás konszolidációját. Az államháztartás egyenlege az előrejelzés szerint a 2006-ban a GDP 1,9 %-át kitevő hiányról 2010-ben egyensúlyi pozícióra javul, ami teljes mértékben a kiadások lefaragásának lesz köszönhető, mivel a bevételek aránya a programidőszakban változatlan marad. Míközben a programidőszakban a kiadások az előrejelzés szerint a GDP 1,75 %-ának megfelelő mértékben csökkennek – amelyből a GDP 1 %-át teszik ki a csökkenő kamatkifizetések – a szociális kiadások a tervek szerint a GDP 1,25 %-ának megfelelő mértékben nőnek. A 2006–2007-ben a GDP 1,5 %-át kitevő elsődleges többlet 2008-ban a tervek szerint a GDP 2 %-át éppen meghaladó értékre nő, ezután változatlan marad. A konszolidáció ütemét – nagyjából hasonló makrogazdasági forgatókönyv mellett – kis mértékben gyorsabbra tervezik, mint a konvergenciaprogram előző változatában.
5. A közös módszertannak megfelelő strukturális egyenleg (tehát a ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított egyenleg) a tervek szerint a GDP mintegy 1,5 %-át kitevő 2006. évi hiányról a GDP 0,25 %-át kitevő többletre javul a programidőszak végén. A konvergenciaprogram előző változatával egyezően a program a GDP 0,5 %-át kitevő strukturális hiányt határoz meg középtávú költségvetési célkitűzésként, amelyet az előző változatnál egy évvel korábban, 2008-ra szándékoznak elérni. Mivel a középtávú célkitűzés szigorúbb az irányadó minimumértéknél (amely a becslések szerint a GDP mintegy 1,75 %-át kitevő hiány), megvalósítása valószínűleg biztonsági tartalékot nyújt a túlzott hiány felmerülésével szemben. A középtávú célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok számára kijelölt sávon belül van, és megfelelően tükrözi a potenciális kibocsátás hosszú távú átlagos növekedését és az adósságát.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

6. A programban szereplő költségvetési előrejelzésekkel kapcsolatos kockázatok összességében kiegyensúlyozottak. A 2007-es cél a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzésével összevetve megalapozottnak tűnik, az elsődleges többlet javulását célzó 2008. év vonatkozásában pedig a program viszonylag részletes tájékoztatást ad a kiigazítást támogató intézkedésekről. A tervezett kiadás-visszafogás magas szintje, valamint a kiadási korlátokkal és betartatásukkal kapcsolatos korlátozott információ miatt azonban fennáll a túlköltekezés bizonyos szintű kockázata. Másfelől viszont a költségvetési célok elérésére vonatkozó adatok eddig összességében biztatóak.
7. E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal elégségesnek tűnik ahhoz, hogy a programban tervezettek szerint 2008-ra megvalósítsák a középtávú célkitűzéseket. Ezenkívül a programidőszak alatt bekövetkező normál makrogazdasági ingadozások esetén elegendő biztonsági tartalékot nyújt a GDP 3 %-ában rögzített hiányküszöb átlépésével szemben. A középtávú célkitűzés irányába ható kiigazítás program szerinti üteme összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok esetében előírja, hogy a strukturális egyenleg éves javításának irányadó mértéke a GDP 0,5 %-a, kedvező gazdasági időszakokban viszont magasabbnak kell lennie, kedvezőtlen időszakokban pedig lehet alacsonyabb. A középtávú célkitűzés megvalósítása után a programban szereplő költségvetési irányvonal a Paktummal is összhangban lesz.
8. A bruttó államadósság a becslések szerint 2006-ban elérte a 64,75 %-ot, azaz túllépte a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaértéket. A program előrejelzése szerint az adósságráta 2008-ban a GDP 60 %-át kitevő referenciaérték alá süllyed, a programidőszak végére pedig éppen csak meghaladja majd a GDP 46 %-át. Az adósságráta előre jelzett alakulásával kapcsolatos kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek. A kockázatértékelés alapján az adósságráta a programidőszak korai szakaszában elegendő mértékben csökken a referenciaérték irányába, és a tervek szerint 2007-re el is éri azt.
9. A ciprusi népesség előregedésének a költségvetésre gyakorolt hosszú távú hatása az EU-ban a legmagasabbak közé tartozik, főként a GDP-arányos nyugdíjkiadások igen jelentős növekedése miatt. A kiinduló költségvetési egyenleg hozzájárul az előre jelzett, előregedéssel kapcsolatos, tekintélyes mértékű költségvetési hatás egy részének enyhítéséhez, de nem tudja teljesen ellensúlyozni. Sőt, a bruttó adósság jelenlegi szintje meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket. Az előregedéssel kapcsolatos kiadások jelentős növekedésének megállítása céljából hozott nyugdíjreform-intézkedések és az államháztartási konszolidáció párhuzamos végrehajtása, amint azt a hatóságok is felismerték, hozzájárul az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez. Az államháztartás fenntarthatóságát tekintetve Ciprus összességében magas kockázattal szembesül.
10. A konvergenciaprogram a középtávú költségvetési stratégia szempontjából minőségileg értékeli a nemzeti reformprogram 2006. októberi végrehajtási jelentésének általános hatását. A program emellett rendszerezett tájékoztatást ad a nemzeti reformprogramban tervezett fő reformokkal járó közvetlen költségvetési költségekről vagy megtakarításokról, költségvetési előrejelzései pedig úgy tűnik, hogy figyelembe veszik a nemzeti reformprogramban körvonalazott intézkedések államháztartási hatásait. A konvergenciaprogramnak az államháztartás területére tervezett intézkedései láthatólag összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányzottakkal. A népesség idősödése hatásainak csillapítása érdekében mindkét program a nyugdíj- és egészségbiztosítási rendszer reformjának fokozatos végrehajtását tervezi. Emellett erősíteni szükséges az egész életen át tartó tanulást, valamint tovább kell növelni a fiatalok foglalkoztatási és képzési lehetőségeit.
11. A programban szereplő költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak.
12. Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok leg többjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

A Tanács úgy véli, hogy a 2005. évi túlzott hiány korrekciója után a program – köszönhetően a kiadások visszafogásának és az erőteljes növekedést ígérő kilátásoknak – jó eredményeket ér el a középtávú célkitűzések programidőszak alatti megvalósításában. A bruttó államadósság az előirányzat szerint 2007-re megközelíti a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket, az azt követő években pedig fokozatosan tovább csökken.

⁽¹⁾ A program nem szolgáltat adatokat a „ciklusok alakulása” (5. táblázat) és a potenciális GDP növekedésének elemei (4. táblázat) tekintetében.

A fenti értékelés alapján, főként az adósságszint és az előregedéssel kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése miatt Ciprus felkérést kap arra, hogy:

- i. az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának javítása érdekében tartsa ellenőrzése alatt az állami nyugdíjkiadásokat, valamint hajtsa végre további reformokat a nyugdíjrendszer és az egészségügy területén.
- ii. hajtsa végre a programban előirányzott költségvetési konszolidációs pályát.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2006. december	3,9	3,7	3,9	4,1	4,1	4,1
	BIZ 2006. november	3,8	3,8	3,8	3,9	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	nincs adat
HICP infláció (%)	KP 2006. december	2,0	2,4	2,5	2,4	2,0	2,0
	BIZ 2006. november	2,0	2,4	2,0	2,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽¹⁾	- 0,9	- 1,0	- 1,1	- 1,1	- 1,1	- 1,1
	BIZ 2006. november ⁽⁵⁾	- 1,3	- 1,3	- 1,3	- 1,3	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december ⁽¹⁾	- 0,8	- 0,3	0,1	0,0	0,1	nincs adat
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. december	- 2,3	- 1,9	- 1,6	- 0,7	- 0,4	- 0,1
	BIZ 2006. november	- 2,3	- 1,9	- 1,7	- 1,7	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	- 2,5	- 1,9	- 1,8	- 1,2	- 0,6	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. december	1,1	1,4	1,4	2,1	2,1	2,2
	BIZ 2006. november	1,1	1,4	1,4	1,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	0,7	1,2	1,2	1,4	1,7	nincs adat
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽¹⁾	- 2,0	- 1,5	- 1,2	- 0,3	0,0	0,3
	BIZ 2006. november	- 1,8	- 1,4	- 1,2	- 1,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december ⁽¹⁾	- 2,2	- 1,8	- 1,8	- 1,2	- 0,6	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽³⁾	- 3,3	- 1,9	- 1,0	- 0,3	- 0,1	- 0,1
	BIZ 2006. november ⁽⁴⁾	- 2,7	- 1,4	- 1,2	- 1,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	- 3,1	- 2,1	- 2,1	- 1,5	- 0,6	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2006. december	69,2	64,7	60,5	52,5	49,0	46,1
	BIZ 2006. november	69,2	64,8	62,2	59,6	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. december	70,5	67,0	64,0	56,9	53,5	nincs adat

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan az előző sorokhoz).

⁽³⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (a GDP 1,3%-a 2005-ben és 0,4%-a 2006-ban, hiánycsökkentők). Ebből 2005-ben és 2006-ban a GDP 0,4%-át teszik ki az uniós alapokkal kapcsolatos ügyletek.

⁽⁴⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint (2005-ben a GDP 0,9%-a, hiánycsökkentők), a programmal ellentétben (lásd a 3. megjegyzést) a Bizottság szolgálatai az uniós alapokkal kapcsolatos ügyleteket nem tekintették egyszerinek.

⁽⁵⁾ A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozóan 3,9%-os, 3,7%-os, 3,9%-os és 4,0%-os becslült potenciális növekedés alapján.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai